

Рекомендовано Вищим спеціалізованим судом України
з розгляду цивільних і кримінальних справ для застосування
в практичній діяльності

ТВОЮ СПРАВУ РОЗГЛЯДАТИМЕ СУД. ЩО ПОТРІБНО ЗНАТИ?

(Пам'ятка для неповнолітнього обвинуваченого).

ТВОЮ СПРАВУ РОЗГЛЯДАТИМЕ СУД. ЩО ПОТРІБНО ЗНАТИ?

Будь ласка, прочитай цю пам'ятку – вона допоможе тобі зрозуміти сутність судового процесу та знати свої права.

Пам'ятай, що твій захисник – це людина, з якою тобі слід обговорити всі запитання щодо твоєї справи. Він/вона вестиме твою справу в суді та захищатиме твої інтереси.

У цій пам'ятці міститься інформація про твої права та обов'язки під час судового розгляду згідно чинного законодавства. Також, у цій пам'ятці, починаючи зі сторінки 8, наведено офіційне пояснення твоїх прав та обов'язків, яке тобі повинен надати суд.

Судовий розгляд – це процедура, під час якої досліджуються всі докази, свідчення та обставини, що стосуються злочину. Саме за результатами судового розгляду суддя вирішить чи визнати тебе винним чи виправдати.

Обвинувачений має право

→ Ти маєш право розуміти

Суддя має чітко пояснити тобі твої права на початку судового розгляду. Якщо тобі щось незрозуміло, ти можеш попросити суддю про пояснення. Ти маєш право отримувати чітке пояснення всього зрозумілою для тебе мовою.

За необхідності:

- Попроси запросити перекладача;
- Отримай копії документів своєї справи, перекладених твоєю рідною мовою.

→ Ти маєш право на присутність твого захисника, батьків або інших законних представників під час судового розгляду

Твій захисник має бути присутнім протягом всього судового розгляду. Ти маєш знати, що можеш поговорити з ним/нею у будь-який час. За необхідності ти можеш попросити дозволу судді порадитися зі своїм адвокатом.

Адвокат – це твій захист

Твій захисник допомагатиме тобі в суді. Адвокат ставитиме запитання учасникам процесу та може просити їх надати докази твоєї невинуватості. Обговори це з ним/нею та визначте запитання, які необхідно задати.

У тебе є право на присутність твоїх батьків або інших законних представників під час суду та їхню допомогу. Обговори зі своїм адвокатом засади вашої ефективної спільної взаємодії.

→ Ти маєш право знати

Твої права

Попроси суд надати тобі перелік твоїх прав. У випадку, якщо ти не знаєш, як скористатися тим, чи іншим правом, звернися до свого захисника або до судді за роз'ясненням. Не поспішай та переконайся, що все розумієш!

У чому тебе обвинувачують

Перед початком судового засідання прокурор має зачитати стислий виклад твого обвинувачення. Якщо тобі цього недостатньо для повного розуміння, попроси про повне роз'яснення обвинувачення.

Матеріали кримінального провадження

Всі матеріали твого кримінального провадження мають бути доступні для тебе. Попроси суд про надання тобі відповідних документів для ознайомлення з їхнім змістом. Ти можеш робити копії цих документів, записи щодо них, фотографувати їх та обговорювати їхній зміст зі своїм адвокатом, щоб повністю розуміти їхнє значення.

→ Ти маєш право ставити запитання

Суддя повідомить тобі, коли ти зможеш поставити запитання іншим учасникам процесу: свідкам, потерпілим, експертам, спеціалістам, представнику персоналу пробації. Ти маєш чітко розуміти, що відбувається під час суду, зокрема показання свідків та докази, що надаються іншими учасниками процесу. Повідом свого захисника, якщо ти чимось збентежений та потребуєш пояснень.

Коли тебе запитують

- Тебе також можуть попросити розказати свою історію. Порадься з цього приводу зі своїм захисником.
- Якщо з якихось причин під час судового розгляду ти не хочеш відповідати на запитання — не відповідай і не надавай жодних пояснень.
- Ти маєш право зберігати мовчання.
- Ти можеш обирати запитання, на які ти готовий (готова) відповідати і давати відповіді лише на них.

→ Право на фіксування судового процесу

Ти маєш право робити аудіозапис судового розгляду свого провадження. Для проведення фото- або відеозйомки необхідно отримати дозвіл суду. Ти можеш вільно використовувати диктофон за винятком тих випадків, коли в суді обговорюються таємниці особистого життя інших учасників процесу. У такому разі тебе попросять припинити аудіозапис. Пам'ятай, що ти завжди можеш користуватися ручкою та блокнотом для своїх особистих нотатків щодо судового розгляду!

→ Ти маєш право висловити власну думку

Під час суду ти маєш права заявляти клопотання та висловлювати власну думку щодо клопотань інших учасників процесу.

Тобі також буде дозволено висловитися насамкінець, тоді ти матимеш нагоду висловити власну думку щодо справи та її судового розгляду під час судових дебатів, та ще раз – під час останнього слова/виступу. Обговори все, що збираєшся сказати із своїм захисником.

→ Ти маєш право на захист та захист своїх рідних

Якщо за якихось причин ти або твої рідні відчувають загрозу під час очікування суду або безпосередньо під час судового розгляду, повідом про це свого адвоката. Твій захисник може звернутися за допомогою до прокурора або судді для забезпечення вашої безпеки.

→ Ти маєш право отримати інформацію про примирення

Якщо ти справді усвідомлюєш наслідки злочину та шкодуєш про скоєне, можна розглянути питання примирення між тобою та потерпілим. У цьому випадку

- суд може звільнити тебе від кримінальної відповідальності за умови, що ти скоїв злочин невеликої або середньої тяжкості вперше, або
- застосовувати більш м'яке покарання чи укласти угоду про примирення.

→ Ти маєш право заявляти відводи

Ти маєш право на заявлення відводу судді, прокурору, слідчому, експерту, спеціалісту, представнику персоналу пробації, перекладачеві, експерту чи секретарю судового засідання та деяким іншим учасникам процесу, навіть власному адвокату.

Якщо ти хочеш замінити саме свого захисника, попроси про це суддю або прокурора.

→ Якщо ти іноземець

Якщо ти громадянин іншої держави і тебе тримають під вартою, ти маєш право зустрітися із представником посольства або консульства своєї держави. Така зустріч має бути схвалена Міністерством закордонних справ України та проводиться за письмовим дозволом судді, який розглядає твою справу.

→ Ти маєш право на оскарження вироку суду

Якщо ти не згідний із вироком суду, ти можеш оскаржити його у суді вищої інстанції.

→ Ти маєш право звернутися за компенсацією

Якщо тебе було засуджено незаконно або за помилковим звинуваченням, якщо тебе було затримано, обшукано або якісь твої речі були вилучені у тебе, а згодом судом тебе було виправдано, ти маєш право вимагати відшкодування збитків та моральної шкоди. Закон також передбачає відновлення твоєї честі та гідності, у разі якщо підозра та обвинувачення не були підтвержені.

Обвинувачений зобов'язаний

Ти маєш не лише права, а й обов'язки, які тобі слід обговорити зі своїм адвокатом. Ось деякі з них:

З'явитися до суду отримавши повістку про виклик.

Якщо з певних причин ти не можеш з'явитися до суду, заздалегідь повідом про це свого адвоката та суд.

Виконуй законні вимоги суду.

Дотримуйся відповідних правил поведінки під час судового засідання: Підводься, за винятком випадків, коли судом дозволено цього не робити:

- Коли суддя заходить до зали судового засідання та коли він/ вона/вони йдуть з неї;
- Став запитання свідкам, заявляй клопотання та заперечення лише після того, як суддя дозволить тобі говорити;
- Під час проголошення вироку;
- Став запитання свідкам, заявляй клопотання або заперечення лише з дозволу судді.

Звертайся до судді (суддів) «Ваша честь» або «Шановний суд» (а не на ім'я чи прізвище) та пам'ятай, що будь-які документи, матеріали або речі, які необхідно передати суду мають передаватися через судового розпорядника.

Пам'ятка

про права та обов'язки особи (обвинуваченого), яка бере участь у судовому розгляді, передбачені Кримінальним процесуальним кодексом України

Обвинувачений має право

- **Знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його обвинувачують.**

Ти маєш право знати, у чому тебе обвинувачують. Судовий розгляд розпочнеться з оголошення прокурором короткого викладу обвинувачення. Однак на твоє прохання може бути оголошено обвинувальний акт у повному обсязі. Після зачитування обвинувального акта суддя роз'яснить тобі суть обвинувачення.

- **Бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені Кримінальним процесуальним кодексом України (далі - КПК), а також отримати їх роз'яснення.**

Ти маєш право знати свої права під час розгляду провадження і розуміти, як їх реалізувати. Якщо твої права тобі не зрозумілі, або ти не впевнений, яким чином можеш ними скористатися – попроси свого захисника або суддю, щоб він тобі це пояснив.

- **На першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту мати такі побачення без обмеження їх кількості й тривалості; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних дій; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження;**
- **На отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених КПК та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів на її оплату.**

Участь захисника під час розгляду твого провадження є обов'язковою. Захисника можеш залучити ти або інші особи (наприклад, твої родичі).

Якщо у тебе немає можливості залучити захисника, такий захисник буде тобі забезпечений державою. Ти не можеш відмовитись від захисту, який здійснюється адвокатом, однак ти можеш замінити свого адвоката самостійно (залучивши іншого адвоката за свій рахунок), або ж вимагати його заміни (призначення іншого адвоката) за кошт держави. Якщо адвокат тобі наданий державою безоплатно, ти можеш вимагати його заміни у випадку, якщо він неналежним чином виконує свої обов'язки. Про своє рішення змінити адвоката повідом суддю, який розглядає провадження.

→ **На розгляд кримінального провадження судом присяжних.**

Якщо тебе обвинувачують у вчиненні злочину, за який передбачене покарання у виді довічного позбавлення волі ти маєш право на розгляд справи стосовно тебе судом присяжних. Право на суд присяжних зберігається у тебе, якщо тебе обвинувачують у вчиненні відповідного злочину, в будь-якому випадку, незалежно від того, що з огляду на твій вік, покарання у виді довічного позбавлення волі призначено тобі судом не буде, а також незалежно від стадії злочину, у вчиненні якого тебе обвинувачують (чи це було готування до злочину, чи замах на злочин чи злочин було доведено до кінця). Суд, а також прокурор мають роз'яснити тобі це право. Ти ж, якщо бажаєш, щоб твоє провадження здійснювалось судом присяжних, маєш про це сказати захиснику та суду на першому ж його засіданні.

→ **Не говорити нічого з приводу обвинувачення або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання.**

→ **Давати пояснення, показання з приводу обвинувачення чи в будь-який момент відмовитися їх давати.**

Ти маєш право: (а) не говорити нічого та відмовитись відповідати на будь-які запитання; (б) обирати запитання, на які ти даватимеш відповідь, а на які – ні; відповідати на запитання та надавати пояснення у повному обсязі. Відмова відповідати на запитання та надавати показання (повністю або частково) є твоїм правом і за неї ти не будеш покараний.

Під час свого виступу ти можеш користуватися нотатками.

→ **Брати участь у проведенні судового розгляду.**

Ти маєш право бути присутнім під час розгляду свого провадження. Однак це правило має винятки, коли за певних умов тебе можуть видалити із зали судового засідання. Це може трапитись, якщо ти будеш порушувати порядок судового засідання, або ж тебе можуть вивести у окрему кімнату для проведення допиту, під час якого ти будеш бачити все, що відбувається у залі судового засідання, на екрані монітору і інші учасники процесу спостерігатимуть за твоїми поясненнями так само, за допомогою

монітору. Такий особливий порядок допиту застосовується для того, щоб уникнути небажаного впливу інших учасників провадження на твої показання у провадженні.

Якщо значення яких-небудь дій під час судового розгляду тобі не зрозуміле, запитай у свого захисника або повідом про це суддю.

→ Під час проведення судового розгляду ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення.

Ти маєш право ставити запитання іншим учасникам провадження (свідкам, експертам, спеціалісту, потерпілому тощо) під час надання ними пояснень. Як правило, закон встановлює момент (черговість), у який ти зможеш поставити запитання, а тому дочекайся, коли суддя повідомить тебе, що ти можеш поставити запитання. При цьому ти не можеш ставити питання суду або прокурору, проте можеш звертатися з клопотанням до суду.

→ Застосовувати з додержанням вимог КПК технічні засоби при проведенні судового розгляду.

Ти можеш записати все, що відбувається у судовому засіданні, на диктофон, не запитуючи при цьому дозволу у будь-кого. Фотографувати або записувати судовий розгляд на відео можна лише з дозволу суду. Суд може заборонити тобі здійснювати запис на диктофон протягом певної частини судового розгляду з метою захисту таємниці або інтимного життя одного з учасників провадження.

→ Заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо.

Ти можеш попросити суд дослідити докази, які, на твою думку, доведуть твою невинуватість або ж інші обставини, у наявності яких ти хочеш переконати суд. Ти можеш попросити суд допитати свідка, оглянути речові докази, допитати експерта, дослідити документи, аудіо- або відеозапис тощо.

Якщо твоєму (або членів твоєї сім'ї) життю, здоров'ю або майну загрожує небезпека, пов'язана з розглядом провадження (наприклад, коли інші співучасники злочину погрожують тобі), ти маєш право просити суд вжити заходів по забезпеченню безпеки. Такі заходи можуть включати: особисту охорону, охорону житла та майна; видачу індивідуальних засобів захисту; візуальне спостереження і запис розмов; заміну документів та зовнішності; зміну місця роботи або навчання; переселення в інше місце проживання тощо.

→ **Заявляти відводи.**

У випадку, якщо тобі відомі обставини, які ставлять під сумнів неупередженість та об'єктивність судді, прокурора, спеціаліста, представника персоналу пробації, експерта, секретаря судового засідання, захисника, представника, ти можеш вимагати заміни будь-кого з цих осіб (за юридичною термінологією – «заявити відвід»). Відвід необхідно заявити якомога раніше, одразу після того, як тобі стали відомі обставини, що ставлять під сумнів неупередженість вказаних вище осіб. Заява відводу не призведе до автоматичної заміни відведених тобою осіб, це питання буде вирішуватись в залежності від того, наскільки переконливою є твоя аргументація.

→ **Одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення.**

На твоє прохання суд надасть тобі матеріали кримінального провадження для ознайомлення. Ти матимеш змогу зняти копії з документів або ж занотувати їх зміст. Крім того, будь-які документи, матеріали та докази, що були одержані після направлення провадження до суду, також мають бути надані тобі для ознайомлення.

→ **Оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому КПК.**

Твої можливості на оскарження дій (у т.ч. рішень та бездіяльності) слідчого або прокурора є вкрай обмеженими. Ти мав можливість оскаржити основні дії вказаних осіб на стадії досудового розслідування (тобто до того моменту, коли провадження почало розглядатися судом). Як виняток, тепер ти можеш заявити лише ті скарги, які ти не мав права подавати під час досудового розслідування. Зробити це слід під час підготовчого судового засідання (першого засідання у провадженні).

→ **Вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також вимагати відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердилися.**

Ти маєш право на компенсацію шкоди, завданої правоохоронними органами або судом. Це стосується випадків, коли тебе незаконно засудили, незаконно повідомили про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, незаконно затримали і утримували під вартою, незаконно провели обшук, виїмку, незаконно наклали арешт на майно тощо. Незаконність вказаних дій встановлюється виключно відповідним рішенням суду. Компенсованою може бути як завдана матеріальна, так і моральна шкода.

- **Користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.**

Під час судового розгляду ти можеш користуватись своєю рідною мовою, навіть якщо інші учасники провадження її не розуміють. Якщо ти не володієш мовою, якою складені документи у провадженні, суд надасть тобі перекладений текст. Також тобі безкоштовно будуть надані послуги перекладача.

- **Брати участь під час судового розгляду у допиті свідків обвинувачення або вимагати їхнього допиту, а також вимагати виклику і допиту свідків захисту на тих самих умовах, що й свідків обвинувачення.**

Ти можеш вимагати виклику на судове засідання свідків, які, на твою думку, можуть надати свідчення на твою користь. Попросити про виклик свідка краще під час підготовчого судового засідання (першого засідання у провадженні) або ж під час основного засідання у провадженні, коли суд визначатиме докази, які будуть досліджуватися протягом судового процесу. Тобі буде надана можливість ставити запитання як свідкам, які свідчать проти тебе (свідки обвинувачення), так і свідкам, які свідчать на твою користь (свідки захисту). При цьому тобі заборонено ставити свідкам захисту навідні запитання (питання, які містять у собі вказівку на бажану відповідь), проте можна ставити такі запитання свідкам обвинувачення.

- **Збирати і подавати до суду докази.**

Ти маєш право збирати і надавати суду докази, які мають значення для кримінального провадження. Такими доказами можуть бути документи, інші речові докази тощо.

- **Висловлювати в судовому засіданні свою думку щодо клопотань інших учасників судового провадження.**

У випадку, якщо інші учасники судового провадження заявляють які-небудь клопотання (просять суд вчинити якусь дію), суддя повинен поцікавитися твоєю думкою з приводу того, чи задовольняти таке клопотання (прохання).

→ Виступати в судових дебатах.

Протягом більшої частини судового провадження твоя можливість виступити буде обмежена правом ставити запитання, відповідати на запитання, заявляти клопотання або висловлювати свою думку щодо них. Лише на завершальному етапі судового розгляду у тебе буде можливість висловити своє ставлення до провадження у розгорнутому виступі, а саме під час: (1) судових дебатів та (2) «останнього слова». Під час дебатів учасники процесу підбивають підсумки судового розгляду, наводять свої докази та обґрунтовують свої висновки. Під час свого виступу у судових дебатах ти можеш посилатися лише на ті докази, які були досліджені в судовому засіданні. Також твій виступ має стосуватися лише провадження, яке розглядається судом. Образливі та непристойні висловлювання у дебатах не припускаються. У випадку, якщо ти будеш говорити про обставини, які не стосуються кримінального провадження, або ж використаєш образливе чи непристойне висловлювання, суддя може зупинити твій виступ і надати слово іншому учаснику процесу. Після дебатів ти та інші учасники провадження можуть коротко (у кількох реченнях) висловити свою думку або ж аргумент з приводу виступу іншого учасника провадження, який виступав у дебатах пізніше («обмінятися репліками»).

Після судових дебатів тобі буде надане «останнє слово» - виступ, протягом якого ти можеш виступити перед усіма учасниками провадження без обмежень, встановлених для судових дебатів.

→ Ознайомлюватися з журналом судового засідання та технічним записом судового процесу, які йому зобов'язані надати уповноважені працівники суду, і подавати щодо них свої зауваження.

Хід судового засідання записується на звукозаписувальний пристрій. Ти маєш право не тільки прослухати запис судового провадження, але й отримати копію такого запису. Крім того, секретар судового засідання веде журнал судового засідання, до якого записуються основні події у судовому засіданні. Ти можеш ознайомитись з таким журналом і, у випадку виявлення помилок у записах, записати свої зауваження та надати їх судді.

→ Отримувати роз'яснення щодо порядку підготовки та використання досудової доповіді, відмовлятися від участі у підготовці досудової доповіді.

Під час першого судового засідання суддя має роз'яснити твоє право брати участь у підготовці досудової доповіді: надати необхідну інформацію представнику персоналу органу пробації або відмовитися від участі.

Зверни увагу, що метою досудової доповіді є краще розуміння суддею обставин, за яких ти потрапив до суду.

- ➔ **Брати участь у підготовці досудової доповіді, надавати представнику персоналу органу пробації інформацію, необхідну для підготовки такої доповіді, ознайомлюватися з текстом досудової доповіді, подавати свої зауваження та уточнення.**

Під час розмови працівник пробації запитуватиме тебе про твоє особисте життя, поведінку в повсякденному житті, про навчання, роботу, стосунки з друзями та однолітками. Також можуть обговорюватися окремі події, що стосуються правопорушення, в якому тебе звинувачують.

Запам'ятай, що інформація викладена у досудовій доповіді не розцінюється як доказ твоєї винуватості або невинуватості.

Також ти маєш знати, що твоя відмова брати участь у підготовці доповіді не позбавляє тебе твого права на ознайомлення з текстом досудової доповіді, подання своїх зауважень та уточнень щодо її змісту.

- ➔ **Оскаржувати в установленому КПК порядку судові рішення та ініціювати їх перегляд, знати про подані на них апеляційні та касаційні скарги, заяви про їх перегляд, подавати на них заперечення.**

Ти можеш подати скаргу на усі найважливіші рішення суду, прийняті у твоєму провадженні (наприклад, на вирок суду, яким тебе визнають винним). Суддя повідомить тебе про кожне рішення, на яке ти можеш подати скаргу. Також апеляційну скаргу у твоїх інтересах може подати твій адвокат. Твою скаргу розглядатимуть не менше трьох суддів апеляційного суду. У випадку, якщо хтось інший подав скаргу на судові рішення у твоєму провадженні, апеляційний суд надішле тобі копію такої скарги та надасть можливість надати свої заперечення щодо такої скарги.

- ➔ **Обвинувачений, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустріч із представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.**

У випадку, якщо ти є громадянином іноземної держави і тебе утримують під вартою, ти маєш право зустрітись із представником посольства або консульства твоєї держави. Однак така зустріч вимагає погодження Міністерства закордонних справ України та письмового дозволу судді, який розглядає твоє провадження.

У випадку, якщо тебе обвинувачують у злочині невеликої або середньої тяжкості, ти можеш укласти угоду про примирення з потерпілим (особою, якій була завдана шкода) якщо, звісно, потерпілий погодиться на це. Угодою про примирення, крім того, встановлюється розмір шкоди, яку ти компенсуєш потерпілому та порядок її відшкодування, або ж виконаєш обумовлені з ним певні дії (завдання, роботи), а також покарання, яке

буде тобі призначене. Примирення з потерпілим та укладення відповідної угоди надасть тобі можливість одержати м'якше покарання, аніж те, яке могло б бути тобі призначене без такого примирення. Якщо ти не виконаєш умов угоди, така угода та призначене тобі покарання можуть бути скасовані, а розгляд провадження відновиться .

Обвинувачений зобов'язаний

1. прибути за викликом до суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк — заздалегідь повідомити про це суд.
2. виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження.
3. підкорятися законним вимогам та розпорядженням суду.

Під час судового засідання ти повинен також додержуватись таких правил поведінки:

1. ти повинен стояти (за винятком ситуації коли суд дозволить тобі цього не робити):
  - під час входу судді (суддів) в залу судового засідання та виходу з неї;
  - коли ти ставиш запитання свідкам, заявляєш клопотання або подаєш заперечення;
  - ід час оголошення вироку;
2. Ти можеш поставити запитання свідкам, заявляти клопотання або подавати заперечення лише після надання суддею тобі слова;
3. Ти повинен звертатися до судді (суддів) словами «Ваша честь» або ж «Шановний суд» (замість загальноприйнятих звертань на ім'я, ім'я та по батькові, або ж за прізвищем);
4. Матеріали, речі та документи ти повинен передавати судді не безпосередньо, а лише через судового розпорядника.

ПРОЕКТ «РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ
ЩОДО НЕПОВНОЛІТНІХ В УКРАЇНІ»

ВУЛ. СОФІЇВСЬКА, 18, ОФІС 13,
01001, М. КИЇВ,
ТЕЛ./ФАКС: +38 (044) 279 2300,
WWW.YOUTHJUSTICE.ORG.UA

Проект
Реформування
Системи
Кримінальної Юстиції щодо
Неповнолітніх в
Україні

Alberta
Government

ПУБЛІКАЦІЯ РОЗРОБЛЕНА ЗА ПІДТРИМКИ МІНІСТЕРСТВА МІЖНАРОДНИХ СПРАВ КАНАДИ

Canada